



МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра міжнародних економічних відносин



СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	Міжнародна економічна безпека
Викладач 	Бабець Ірина Георгіївна доктор економічних наук, професор, професор кафедри міжнародних економічних відносин
Контактний телефон	+38(050) 0599734
Е-mail:	irina.babets@ukr.net
Обсяг та ознаки дисципліни	Вибіркова дисципліна, змістових модулів – 2. Форма контролю: залік. Загальна кількість кредитів – 4, годин – 120, у т.ч. лекції – 28 годин, практичні заняття – 14 годин, самостійна робота – 78 години. Формат: очний (offline / facetoface) / дистанційний (online). Мова викладання: українська. Рік викладання – 2022.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відео конференцій Teams, через електронну пошту, Viber, Messenger, Telegram за домовленістю.
Пререквізити	Особливі вимоги відсутні

1. Мета і завдання дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Міжнародна економічна безпека» є вивчення концептуальних засад формування системи міжнародної економічної безпеки; засвоєння принципів, форм і методів побудови систем міжнародної економічної безпеки; вивчення напрямів, форм і методів зниження загроз міжнародній економічній безпеці.

Завдання вивчення дисципліни:

- формування компетентностей, важливих для особистісного розвитку фахівців та їхньої конкурентоспроможності на сучасному ринку праці;
- надання здобувачам теоретичних знань та практичних навичок щодо формування системи міжнародної економічної безпеки та розробки заходів щодо зниження зовнішньоекономічних загроз країн в умовах геополітичних трансформацій;
- ознайомлення з існуючими стратегією і тактикою забезпечення міжнародної економічної безпеки країн в умовах глобалізації, накопиченим в цій галузі міжнародним досвідом та основними проблемами;
- оволодіння основними методами виявлення довгострокових, середньострокових і оперативних зовнішньоекономічних загроз, в тому числі - використання різних моделей і альтернативних "сценаріїв";
- забезпечення досягнення майбутніми економістами якісно нового рівня у засвоєнні знань з економічних дисциплін, розуміння ними існуючої системи інституціональних механізмів гарантування міжнародної економічної безпеки в умовах глобалізації і засобів реалізації національних інтересів країн з різним рівнем розвитку.

2. Результати навчання

У результаті вивчення дисципліни здобувач повинен:

знати:

- концептуальні основи формування системи міжнародної економічної безпеки;
- джерела та види прояву загроз міжнародній економічній безпеці;
- глобалізаційні чинники і загрози міжнародній економічній безпеці;
- національні економічні інтереси, їх конфлікт на міжнародній арені;
- механізми забезпечення міжнародної економічної безпеки;
- допустимі, критичні і неприпустимі рівні економічної залежності країни;
- стратегічні принципи використання природних ресурсів;
- національні особливості забезпечення зовнішньоекономічної безпеки різних країн світу;
- сутність та шляхи вирішення сировинної, екологічної, демографічної та продовольчої проблем людства;
- шляхи, форми і методи боротьби з криміналізацією економіки у світовому масштабі

вміти:

- застосовувати міждисциплінарні підходи при критичному осмисленні проблем формування міжнародної економічної безпеки;
- використовувати принципи, методи та організаційні процедури дослідницької та/або інноваційної діяльності;
- визначати джерела загроз міжнародній економічній безпеці та наслідки їх реалізації для системи міжнародного співробітництва країн;
- аналізувати тенденції зміни глобалізаційних умов взаємодії країн та їх вплив на систему міжнародної економічної безпеки;

- оцінювати ефективність шляхів, форм і методів подолання кризових явищ в міжнародних відносинах з точки зору безпеки.

набути соціальних навичок (soft-skills):

- здійснювати професійну комунікацію, ефективно пояснювати і презентувати матеріал, взаємодіяти в проектній діяльності;

- вчитися дискутувати і аргументовано доводити свою думку в процесі обговорення проблем міжнародної економічної безпеки.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

При організації освітнього процесу в Центральнотраїнському національному технічному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення вибіркових навчальних дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи дослідження міжнародної економічної безпеки

Тема 1. Теоретичні основи міжнародної економічної безпеки.

Тема 2. Загрози міжнародній економічній безпеці в умовах глобалізації.

Тема 3. Сучасні концепції міжнародної економічної безпеки.

Тема 4. Цивілізаційні виміри міжнародної економічної безпеки.

Змістовий модуль 2. Проблеми гарантування міжнародної економічної безпеки в умовах глобалізації

Тема 5. Забезпечення економічної безпеки в рамках міжнародного поділу праці та світової торгівлі.

Тема 6. Ресурсна (енергетична, сировинна, екологічна, продовольча) складова міжнародної економічної безпеки.

Тема 7. Міжнародна валютно-фінансова безпека.

Тема 8. Криміналізація економіки та її вплив на систему міжнародної економічної безпеки.

Тема 9. Міжнародний тероризм та його вплив на систему міжнародної економічної безпеки.

5. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль.

Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою, у тому числі: перший модуль – 50 балів, другий модуль – 50 балів.

Семестровий екзамен полягає в оцінці рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу на лекційних, практичних, семінарських або лабораторних заняттях і виконання індивідуальних завдань за стобальною та шкалою ЄКТС результатів навчання.

6. Рекомендована література

Основна

1. Миценко, І. М. Трансформація системи управління зовнішньоекономічною та інвестиційною безпекою України в умовах глобалізації : монографія / І. М. Миценко, І. Г. Бабець ; Центральноукраїн. нац. техн. ун-т. - Кропивницький : Поліграф-Сервіс, 2021. - 464 с.
2. Грибіненко О. М. Міжнародна економічна безпека в контексті сталого розвитку: Монографія. Д: Середняк Т.К., 2020. 434 с
3. Економічна безпека держави: навчально-методичний посібник / Живко З.Б., Черевко О.В., Копитко М.І., Зачосова Н.В., Живко М.О., Середя В.В., Занора В.О., Бієвець А.В.; за ред. Живко З.Б. Черкаси : видавець Чабаненко Ю.А., 2019. 240 с.
4. Глобальна та національна безпека : підручник / [В.І. Абрамов ... [та ін.] ; за загальною редакцією Г.П. Ситника ; Національна академія державного управління при Президентові України, Громадська організація "Академія національної безпеки". - Київ : НАДУ, 2016. – 781 с.
5. Міжнародне безпекове середовище: виклики і загрози національній безпеці України / Б. О. Парохонський, Г. М. Яворська, О. О. Резнікова ; за ред. К. А. Кононенка. – К. : НІСД, 2013. – 56 с
6. Міжнародні організації: навч. посібник / [Мокій А.І., Бабець І.Г., Яхно Т.П.]. - К.: Центр учбової літератури, 2011. – 280 с
7. Транснаціональна злочинність : монографія / М.Г. Вербенський ; Міністерство внутрішніх справ України, Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. Дніпропетровськ : Ліра ЛТД, 2009. – 355 с.

Додаткова

8. Бабець І.Г. Міжнародна економічна безпека: проблеми методології дослідження / І.Г.Бабець // Україна в умовах трансформації міжнародної системи безпеки: матер. міжнарод. наук.-практ. конфер (Львів, 19 травня 2016 р.) / Упор. Мальський Р.З., Кучик О.С., Вовк Р.В. – Львів: Факультет міжнародних відносин ЛНУ ім. І.Франка, 2016. – 118 с., С. 85-88
9. Білорус О.Г., Лук'яненко Д.Г. та ін. Глобалізація і безпека розвитку: монографія / НАН України; Інститут світової економіки і міжнародних відносин; Київський національний економічний ун-т. - К., 2009. - 734 с.
10. Глобальна продовольча безпека : монографія / О.Г. Білорус ... [та ін.] ; Інститут світової економіки і міжнародних відносин НАН України, ННЦ "Інститут аграрної економіки" УААН. - Київ : [ННЦ "ІАЕ"], 2009. – 485 с.
11. Міжнародні стратегії економічного розвитку : навч. посібник / О. Б. Чернега, А. А. Семенов, В. С. Білозубенко, Донецький національний університет економіки і торгівлі ім. Михайла Туган-Барановського . – 2-ге вид., оновлене і доп. – Львів : Магнолія-2006, 2009 . – 345 с.
12. Стежко Н.В. Глобальна продовольча проблема : її особливості та імперативи вирішення в сучасних умовах : монографія / Н. В. Стежко. - Кіровоград : [б.в.], 2016. – 559 с.
13. Черленяк І. І. Міжнародний офшорний бізнес та глобальна фінансова система / Черленяк І. І., Дюгованець О. М. // Проблеми економіки. – 2014. - № 2. – С. 24-29.
14. Чубукова О.Ю. Система економічної безпеки (екосестейт): сутність, структура / О. Ю. Чубукова, Т. Є. Воронкова. Ефективна економіка. – 2014, №2. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3169>.

15. Тероризм у сучасному глобалізаційному просторі : філософсько-правовий вимір : монографія / В.С. Канцір. Львів : Край, 2011. – 554 с.
16. Міжнародний тероризм - кому це вигідно? URL: <http://wartime.org.ua/1155-mzhnarodniy-terorizm-komu-ce-vigdno.html>.
17. Ткач В.Ф. Сучасний тероризм: тенденції, вияви, виклики та загрози для України / В.Ф.Ткач // Стратегічні пріоритети. – 2015. - № 3(36). – С. 12-18.
18. Немировська О.В. Аналіз та оцінка економічної діяльності ТНК в Україні // Ефективна економіка. – 2014. - №12 // <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=3643>.
19. Типові інструменти, способи та механізми розміщення і відмивання кримінальних доходів / Департамент фінансових розслідувань, Державна служба фінансового моніторингу України URL: http://www.sdfm.gov.ua/content/file/Site_docs/2015/20151230/typ2015+.pdf.
20. Шнипко О.С. Торговельні війни в умовах глобалізації: значення для України / О.С. Шнипко // Інвестиції: практика та досвід. – 2011. - №21. – С. 4-6.

Інформаційні ресурси

21. <http://www.ukrstat.gov.ua> – офіційний сайт Державної служби статистики України.
22. www.sdfm.gov.ua – офіційний сайт Державної служби фінансового моніторингу України.
23. www.nbuv.gov.ua – Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.
24. <https://www.osce.org/> - офіційний сайт Організації з безпеки і співробітництва в Європі.
25. <https://stats.wto.org/> - офіційний сайт Світової організації торгівлі.
26. <https://www.worldbank.org/> - офіційний сайт Світового банку.